

ESQUERRA

REDACCIÓ:

Màrtirs de Jaca, 9

SUBSCRIPCIÓ:

1'75 pts. trimestre

ANUNCIS: Preus convencionals, segons tamany i número d'insercions.

ANY II - NÚMERO 34

OLOI, 9 DE FEBRER DEL 1935

PREU 15 cèntims

Cultura Catalanista per R. PLA I CORAL

Temporada de quietud política forçosa. Dies de silenci, però també dies de profunda meditació. Meditació de les errors comeses, mentre a la quieta es forja el propòsit d'eliminar-les i de seguir, en el futur, uns viarany més expedit i d'una possible major eficàcia.

Aquestes hores de calma política, a les que tan acostumats estem els catalans, també podrien ésser—i haurien d'ésser per nosaltres—unes hores de formació. I per tal d'aconseguir-ho, res tan eficaç com l'estudi i la lectura de tot el que constitueix el fonament més sòlid de la nostra personalitat col·lectiva.

Dissortadament, hi ha multituds de catalans encara que, amb tot i ésser catalanistes, tenen una coneixença molt deficient, gairebé nul·la, del nostre passat històric i de les possibilitats que la puixança actual de Catalunya en molts dels seus aspectes, ens brindaria en el cas d'un esdevenidor per nosaltres més responsable.

Amb aquesta ignorància, amb aquesta poca capacitació del que Catalunya representa un dia en el món, amb aquest desconeixement del que avui ella val i pesa i del que podria valer i pesar el dia de demà, no és gens estrany que les conviccions trontollin en algú i que l'ànim els defalleixi a l'embestida de les primeres contrarietats.

Es necessari, doncs, revestir, acuirassar—per dir-ho així—el nostre catalanisme amb la força que li dona la capacitació plena, la documentació perfecta sobre el passat i el present de Catalunya. Procurar que el nostre catalanisme sigui altra cosa que un lleuger vernís i que ell constitueixi no tansols un sentiment contemplatiu, sinó que la voluntat decidida de continuar la nostra missió històrica. D'aquesta manera, encara que sofrim cops amargs, encara que per algun temps ens sembli que l'assoliment dels nostres ideals s'allunya de nosaltres i contemplem la destrucció de coses amb tanta amor edificades, ni l'ànim ni les conviccions nostres se n'hauran de ressentir, tota vegada que aquestes conviccions reposaran damunt una base ferma.

Avui, precisament, la formació d'aquesta cultura catalana, d'allò que en podríem dir cultura del catalanisme, és extremadament fàcil per a tothom. Les editorials de casa nostra llencen diàriament noves col·leccions de volums, fàcils d'adquirir, ben a propòsit per instruir-nos sobre la valor de Catalunya, en els diversos aspectes de la seva vida. Per exemple, pel que es refereix a la nostra riquesa literària dels temps mitjvals hi ha la col·lecció «Els nostres Clàssics» on, ultra els més preuats joiells de la nostra edat d'or literària hi trobarem volums com *Parlaments a les Corts Catalanes*, *Consolat de Mar* i els *Feyts d'Armes de Catalunya* de Boades, plens d'emoció històrica i on sentireu com hi batega l'antiga grandesa de la nostra pàtria. Hi ha, també, la *Enciclopèdia de Catalunya* amb volums d'un interès tan viu com l'*Expansió de Catalunya a la Mediterrània Oriental* de Ll. Nicolau d'Olwer i l'*Aptitud econòmica de Catalunya* de Carles Pi Sunyer dignes, per llur interès, d'ésser llegits i rellegits amb una devota atenció. Hi ha, encara, altres col·leccions com «*Antologia*», «*Sant Jordi*», «*Popular barcino*», etc., amb un enfilall de volums que ens instruiran sobre el passat i el present de Catalunya en els seus aspectes literari, artístic, polític i econòmic, quals volums cap català hauria de desconèixer.

Hi ha una qüestió, importantíssima per cert, l'estudi de la qual cap de nosaltres hauria de negligir. Per la seva condició delicadíssima ella constitueix el temor de molts i ha estat el cavall de batalla de gairebé tots els nostres enemics. Ens referim a la tan discutida, ençà i enllà de l'Ebre, qüestió econòmica. En aquest aspecte, no voldríem deixar de recomenar-vos una obra recentment publicada — «*Visió Econòmica de Catalunya*» de Ll. Creus i Vidal — la lectura de la qual us farà molt profit i on hi trobareu multitud de dades interessants i una sòlida argumentació sobre el nostre fet econòmic, tan lligat, ara més que en cap altre temps, amb el problema polític de casa nostra.

Aquestes lectures, junt amb la de la nostra Història — a la qual ens referíem fa poc des d'aquestes mateixes pàgines—enfortiran el vostre catalanisme i el faran apte per a resistir totes les objeccions que us puguin fer i totes les contrarietats que els homes i les circumstàncies posin en la bona marxa dels nostres ideals.

En aquestes temporades de silenci obligat, quan el *meeting* enmudeix i és absent la xafardia política, unes lectures com aquestes són altament beneficioses. Elles instrueixen sobre la valor dels nostres ideals i sobre la raó en que ells s'assenten. Es per això que ens donen un nou alè, que ens renovellen el delit per quan, passada la mala tempúria, és necessari posar-se de bell nou a la brega.

Solidaritat patriòtica?

«La Humanitat», glossant alguns paràgrafs del discurs del senyor Cambó, diu:

«Solidaritat patriòtica? Ah! però per què no parlava així Cambó davant de l'Estatut de Catalunya, davant del Govern de la Generalitat, davant del Parlament català? ¿No era aquella, més que aquesta, l'hora del patriotisme efectiu, de l'aportació desinteressada, de la cooperació eficient, del consell generós, de la posició constructiva? ¿I on va veure's aquell patriotisme, tan invocat avui pel senyor Cambó, al llarg dels tres anys en els quals Catalunya pogué regir-se autòmicament, governada per catalans, per patriotes, per homes que havien donat al nostre poble el millor de la seva vida, les essències més fines del seu esperit?»

On va veure's aquell patriotisme, aleshores? En les campanyes de la Premsa Cambroniana contra els Governos de la Generalitat? En la retirada de la minoria de la Lliga del Parlament català? En els discursos d'ofensiu desprestigi pronunciats pel mateix Cambó contra els Presidents de Catalunya? En la prosa incivil, irrespectuosa, acarnissadament despectiva d'algun dels seus redactors? En l'acció subversiva de propaganda i de guerra realitzada per la Lliga a Catalunya contra la Llei de Conreus? En l'actuació de Cambó prop del Govern Samper, que acabà amb el greu conflicte del T. de G.? En la intervenció a la trista i famosa «isidrada»? En el discurs parlamentari de Cambó, en juny de l'any passat, quan proclamava davant d'Espanya que calia revisar l'autonomia i calia expulsar l'Esquerra de la Generalitat i calia perseguir criminalment el President Companys? En les constants exaltacions de la política i de la figura de Gil Robles mentre el cap de la «Ceda» no pensà a venir-li a conquistar a Lliga Catalana les seves clientele polítiques? En els termes de la consulta evacuada per la Lliga davant de S. E. durant la crisi Samper, que